

**ESLÖVS
KOMMUN**

Antaget av kommunstyrelsen den 2 mars 2021

STRATEGI FÖR ÄLDRES BOENDE

Strategi för äldres boende är antaget av kommunstyrelsen den 2 mars 2021.
Den riktar sig till exploatörer, förvaltningarna Vård och Omsorg och Kommunledningskontoret samt Eslövs äldre medborgare.
Ses över för revidering en gång per mandatperiod.
Kontaktperson: Utvecklingsstrateg, Tillväxtavdelningen, Kommunledningskontoret.

INNEHÅLL

Innehåll	3
Inledning	4
Varför är boendet så viktigt?	5
Kommunens ansvar för äldres boende	6
Vision och syfte	7
Mål	7
Åtgärder	7
Övergripande kopplingar	9
Bostadsförsörjningsprogrammet	9
Lokalförsörjningsplanen	9
Riktlinjer för trygghetsboende	10
Kommunens verksamhet kring äldres boende	11
Bostadsanpassning	11
Hemtjänst	12
Vård- och omsorgsboende	15
Statistisk analys av äldres boende i Eslövs kommun	16
Sammanfattade slutsatser av nulägesbeskrivningen	16
Äldres boende på den ordinära bostadsmarknaden	17
Hushållsstorlek	18
Inkomster för äldre	19
Bostadspreferenser	20
Geografiska spridningen boende	20
Äldres flyttmönster	21

INLEDNING

Alla har rätt till en god boendemiljö i Eslövs kommun. Oavsett om det är i centralorten Eslöv, ute i byarna eller på landsbygden. Oavsett ålder, inkomst eller andra strukturella förutsättningar. Vad är då en god boendemiljö kan en fråga sig. Denna strategi handlar om den äldre befolkningens boende och hur kommunen ska arbeta med deras förutsättningar till en god boendemiljö. Den äldre befolkningen (läs över 65 år) är en väldigt heterogen grupp människor som har olika förutsättningar när det gäller inkomst, behov av stöd och hur deras boendesituation ser ut. Därför är det viktigt att inte betrakta den äldre befolkningen som en enda stor homogen grupp utan analysera de olika förutsättningarna som råder inom gruppen.

Sveriges äldre befolkning ökar varje år vilket innebär att allt fler människor behöver stöd och insatser i vardagen. Eslövs befolkning följer samma mönster där de över 80 år är den åldersgrupp som ökar mest sett till andel. Många som är äldre har haft fördelaktiga möjligheter att komma in på villamarknaden och äger därför till stor del många av de villor i Eslöv som kanske är mer anpassade för barnfamiljer. Den ökande äldre befolkningen i Eslöv sätter också press på kommunens finanser när det gäller stöd och vård- och omsorgsboenden¹. Fram till 2036 kommer de över 80 år att öka med mer än 50 % enligt den senaste befolkningsprognosen. Därför är det viktigt att kommunen har en gemensam och tydlig strategi för hur vi ska lösa goda boendemiljöer för de äldre samtidigt som kommunen inte kan lösa denna utmaning genom att arbeta som vi gjort förut.

1 Vård- och omsorgsboenden är detsamma som särskilda boenden, termen vård- och omsorgsboenden används i Eslövs kommun.

VARFÖR ÄR BOENDET SÅ VIKTIGT?

Ett bra och väl anpassat boende är viktigt för Eslövsbor i alla åldrar men för gruppen äldre i synnerhet är det en förutsättning för självständighet och trygghet. För äldre personer som drabbas av sjukdom eller funktionsnedsättning kan boendets utformning vara avgörande för möjligheten att ta hand om sig själv och klara sitt dagliga liv. Hög tillgänglighet i boendet, till exempel att det inte finns trappor eller att det finns tillgång till hiss, tillräckligt stora badrumsutrymmen och breda dörrar utan trösklar, är några faktorer som har stor påverkan på vardagslivet för en person med nedsatta funktioner. En hög tillgänglighet är även en god förutsättning för kommunens hemtjänst som behöver ytor för att kunna ge god vård i hemmet. Närhet till service som mataffär, vårdcentral och kollektivtrafik kan också skapa möjligheter till bibehållen självständighet och trygghet i vardagen. Självständighet är viktigt för den äldre själv men har också stor påverkan på behovet av stöd och hjälp från Eslövs kommuns vård- och omsorgsverksamheter. Om fler äldre bor i lämpliga och anpassade bostäder kan vissa insatser som idag tar mycket resurser i anspråk, till exempel hjälp med personlig hygien eller promenader, fördröjas eller i vissa fall vara obehövligen. På samma sätt kan behovet av vård- och omsorgsboende fördröjas eller undvikas. För den övergripande samhällsplaneringen är äldres boende också en fråga om hur de bostäder som finns i Eslöv kan användas så att boendeytorna på ett bra sätt är anpassade efter hushållets storlek. Om det finns en stor variation av tillgängliga bostäder som kan möta äldres behov och efterfrågan så kan det också bidra till att skapa fler tillgängliga bostäder som passar barnfamiljer. Genom att frigöra bostäder som är attraktiva för andra grupper på bostadsmarknaden är det möjligt att i viss mån starta flyttkedjor.

KOMMUNENS ANSVAR FÖR ÄLDRES BOENDE

I samhällsdebatten är det vanligt att tala om behov av äldreboende eller boende för äldre utan att närmre beskriva vad som menas. Kommunen har ett övergripande ansvar att ge förutsättningar för goda bostäder för alla invånare. Det är dock bostadsmarknadens aktörer som sedan skapar den faktiska tillgången på bostäder. I vissa fall byggs det för särskilda kategorier på bostadsmarknaden, till exempel för äldre eller studenter. Seniorboende och trygghetsboende är två exempel på kategoriboende för äldre som har det gemensamt att de syftar till god fysisk tillgänglighet och gemenskap för äldre. Det finns i dagsläget riktlinjer i Eslövs kommun där kommunen stöder trygghetsboende i form av ett bidrag för gemensamhetslokal och trygghetsvärd. Fastighetsägare som ska bygga seniorboende, trygghetsboende eller andra hyresbostäder reserverade för personer som fyllt 65 år kan få statligt stöd för byggkostnader. Markanvisningar är det tydligaste verktyg som kommunen har för att skapa den önskade balansen på bostadsmarknaden. Genom markanvisningstävlingar kan kommunen styra vilken sorts bostäder som ska byggas och därmed kan kommunen styra utbudet av mellanboenden eller andra bostäder som har stor efterfrågan hos den äldre befolkningen.

Ända sedan 1950-talet har det i Sverige funnits en uttalad inriktning om att äldre ska ha möjlighet att bo kvar i sin hemmiljö. Vid behov ansvarar kommunen för hjälp och stöd från hemtjänst och hemsjukvård. Det finns en tydlig trend att andelen personer som får sin vård i vård- och omsorgsboenden minskar samtidigt som insatser från hemtjänsten ökar. Hemtjänsten och hemsjukvårdens verksamhet utvecklas också ständigt och möjliggör för brukare/patienter med omfattande vårdbehov att bo i ordinärt boende. Hos de Eslövsbor som behöver hjälp och stöd från hemtjänst och hemsjukvård blir boendet då också en arbetsmiljö. För att Eslöv kommuns medarbetare ska kunna arbeta på ett patientsäkert och värdigt sätt är boendets utformning och tillgänglighet av stor betydelse. När det gäller äldre personer i behov av omfattande stöd och hjälp har kommunen ett ansvar att ordna vård- och omsorgsboende. Vård- och omsorgsboende är mindre lägenheter i nära anslutning till gemensamhetsytor och med en hög personalbemanning dygnet runt för att möta lagens krav på god vård och omsorg. Till skillnad från ett boende på den ordinarie bostadsmarknaden så är ett vård- och omsorgsboende individuellt behovsprövat. För kommunens ekonomi är en bostad inom ett vård- och omsorgsboende en hög kostnad och om det finns möjligheter att skapa en trygg, god boendemiljö för de äldre som skjuter upp flytten till ett vård- och omsorgsboende så är det bra både för den enskilde individen men även för kommunens ekonomiska situation.

Vision och syfte

Visionen för strategin är att vara Skånes bästa kommun att bo och verka i för den äldre befolkningen.

Syftet med strategin är att öka boendekvaliteten för den äldre befolkningen samtidigt som kommunen tar fram en strategi för att inte kostnaderna för kommunen ska öka i lika snabb takt som den äldre befolkningen ökar.

Mål

Målet med strategin är att utöka det varierade utbudet av boendemöjligheter för Eslövs äldre befolkning vilket ger dem en ökad möjlighet till självständighet och trygghet.

Åtgärder

Åtgärderna som presenteras här är framtagna i samtal med de olika förvaltningarna för att kunna uppnå målet i strategin och uppfylla dess syfte. Kommunledningskontoret (Klk) ansvarar för att följa upp åtgärderna i samband med bostadsförsörjningsuppföljningen. Parenteserna efter varje åtgärd innebär vilken förvaltning som har huvudansvaret att genomföra åtgärderna.

- Främja byggandet av fler mellanboendeformer genom att tillväxtavdelningen analyserar behovet med hjälp av Vård och omsorgsförvaltningen (VoO) vid markanvisningstävlingar och beaktar VoOs behov. Om behov finns ska det ställas krav i markanvisningstävlingar. (Klk och VoO)
- Genomför en medborgardialog kring den äldre befolkningens boendesituation och vad som kan hjälpa övergången från en större bostad till en mindre bostad. (VoO)
- Skapa en enkätstruktur kring varför äldre startar eller slutar med hemtjänstlarm för ökad förståelse. Det är viktigt att fånga både varför äldre både startar eller slutar med sina hemtjänstlarm eftersom det kan ge information som är viktig för kommunens hemtjänst. (VoO)
- Ingå i forskningsprojekt med Lunds universitet (LU) kring tillgänglighetsfrågor. Kommunen ska samarbeta med LU för att göra samhällsekonomiska kalkyler för olika insatser för äldres boende. (Klk)
- Kommunen ska tillgänglighetsinventera det kommunala bostadsbolagsbeståndet och även aspirera att inventera det privata bostadsbeståndet. Det ska göras i syfte att kunna matcha tillgängliga lägenheter med rätt boende. (Miljö och Samhällsbyggnad)
- Skapa biståndsbedömda trygghetsboende i kommunen. Det är en viktig del i boendekedjan för äldre att ha flera olika boendeformer som syftar till att fördröja flytten till ett vård- och omsorgsboende. (VoO)

- Förbättra mötesplatserna för äldre. Äldres ensamhet kan påverka deras livssituation markant och därför är det viktigt med välfungerande mötesplatser. Mötesplatserna ska syfta till att skapa inkludering och bör utvecklas med hjälp av idéburna aktörer i så stor utformning som är möjligt. (VoO)
- Utredda möjligheten till medicinsk förtur för behövande individer. Vilket innebär att föra en hyresvärdssdialog med både det kommunala bostadsbolaget samt de privata hyresvärdarna kring vårt gemensamma samhällsansvar och möjligheten att matcha individer i behov av en tillgänglig bostad med en tillgänglig bostad. (Klk och VoO)
- Utveckla samarbetet med ideella och idéburna krafter för att kunna tillhandahålla en så god boendemiljö som möjligt kopplat till ensamhet och aktivitet i vardagen framförallt. (VoO)

ÖVERGRIPANDE KOPPLINGAR

Strategin för äldres boende har ett antal kopplingar till andra kommunala styrdokument. Avsnittet syftar till att förklara hur de olika kommunala styrdokumenten förhåller sig till varandra.

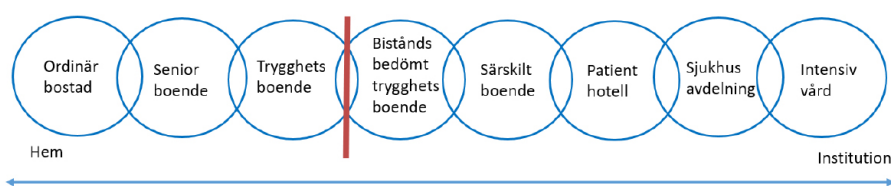
Bostadsförsörjningsprogrammet

Bostadsförsörjningsprogrammet är kommunens främsta styrdokument när det kommer till att visa kommunens ambition och väg framåt när det gäller alla sorters boendefrågor för samtliga invånare i kommunen. Bostadsförsörjningsprogrammet är upplagt på så sätt att det finns ett antal mål och åtgärder för att genomdriva den vision och ambition som kommunen har. Det finns även en analys av demografin, bostadsmarknaden och andra faktorer som kan påverka boendet för kommunens invånare. Programmet ska även belysa de grupper i samhället som inte har samma möjlighet till en bostad, till exempel de äldre, ungdomar, funktionsvarierade och människor med sociala problem. Strategin för äldres boende ska betraktas som en del av bostadsförsörjningsprogrammet och är den del av programmet som belyser de äldres boendesituation och hur kommunen ska arbeta med att skapa goda boendemiljöer för denna grupp i samhället.

Lokalförsörjningsplanen

Lokalförsörjningsplanen visar vad, var och hur kommunen planerar att bygga sina kommunala lokaler. Förslag till lokalförsörjningsplanen utgör ett underlag till budgetprocessen och framtida politiska beslut, den antas först då budgeten för planperioden är antagen.

Planen visar var det finns behov av nya lokaler, vilka lokaler som är i behov av större renoveringar och ombyggnader samt vilka lokaler som kan avyttras. Planen redovisar även vilka projekt som pågår. Planen tittar även på den långsiktiga planeringen och utgår ifrån befintliga lokaler och uppskattat framtida behov av verksamhetslokaler utifrån befolkningsprognos och översiktlig planering. Den långsiktiga planeringen är viktig som underlag för framtagning av detaljplaner, strategiska markinköp och för att identifiera eventuellt behov av lokaler under begränsad tid. Den röda linjen i modellen nedan visar gränsen mellan ordinärt boende för äldre och institutionsboende.

Riktlinjer för trygghetsboende

Eslövs kommun har riktlinjer för trygghetsboende för 70+ som är vanliga bostäder på den ordinära bostadsmarknaden men där kommunen ger monetärt stöd för en gemensamhetslokal och en trygghetsvärd. Det är en mellanboendeform som syftar till att erbjuda ett boende med möjligheter till utökad service, social gemenskap, möjlighet att delta i gemensamma måltider och övrig samhällsservice vilket ger grund för trygghet och hög boendekvalitet för äldre. Tillskapandet av trygghetsboenden syftar även till att skapa nya möjligheter för att på ett rationellt och effektivt sätt bedriva kommunal vård- och omsorg i stadens olika delar samt i kommunens övriga tätorter. Ytterligare ett syfte är att skjuta upp eller undanröja behov av flytt till vård- och omsorgsboenden. Eslövs kommunala bostadsbolag kommer att erbjuda 38 trygghetslägenheter med inflyttning under 2020.

KOMMUNENS VERKSAMHET

KRING ÄLDRES BOENDE

Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett uttryck för samhällets mål att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva som alla andra i en egen bostad. Rätten till bidraget regleras i lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Om man har en funktionsnedsättning och behöver göra anpassningar i sin permanentbostad för att leva ett självständigt liv kan man i vissa fall få bostadsanpassningsbidrag. Bidraget omfattar i princip alla typer av funktionsnedsättningar, till exempel rörelsenedsättning, nedsatt syn eller utvecklingsstörning. Nedsättningen ska vara bestående eller åtminstone långvarig.

Vanliga exempel på bostadsanpassningar är att ta bort trösklar, ställa i ordning en duschplats i stället för badkar, låta installera en spisvakt, göra en ramp till entrén, bredda dörröppningar, installera automatiska dörröppnare och specialhissar. Detta är bara några exempel på anpassningar. Det är den som ansöker som avgör, efter sina egna behov, vilka åtgärder som den vill söka bidrag för. Det är funktionsnedsättningen som styr vilka åtgärder bidrag kan lämnas för. Lagen om bostadsanpassningsbidrag innehåller inget kostnadstak för vad anpassningar får kosta.

Det finns många villkor i lagen om bostadsanpassningsbidrag som ska vara uppfyllda för att man ska kunna få bostadsanpassningsbidrag. Ett är att det måste finnas en klar koppling mellan funktionsnedsättningen och åtgärderna som man söker bidrag för. Kopplingen ska vara så stark att åtgärderna kan bedömas som nödvändiga med hänsyn till funktionsnedsättningen. Det behövs ett skriftligt intyg från till exempel en arbetsterapeut, sjukgymnast eller läkare för att visa den nödvändiga kopplingen mellan funktionsnedsättningen och de åtgärder som man söker bidrag för.

Personer med funktionsnedsättning ska så långt som möjligt kunna använda sin bostad som alla andra och självständigt kunna tillgodose sina grundläggande och vardagliga behov så som att sköta sin personliga hygien, sova och vila, laga och äta mat, tvätta, umgås med andra och i förekommande fall se efter sina barn. I dessa behov innefattas att kunna förflytta sig inom bostaden, in i och ut ur bostaden samt att kunna ta sig ut på in från balkong eller uteplatser i direkt anslutning till bostaden. Det finns dock ingen generell rätt att ha tillgång till hela sitt hus eller tomt. Kan de grundläggande behoven tillgodoses på tex entréplan har man ingen rätt till bostadsanpassningsbidrag för att få tillgång till ovanvåning eller källare.

Idag väljer många äldre att bo kvar in sina hus. Många av de äldre husen i bostadsbeståndet har en sämre tillgänglighet. 1930–40-tals husen har ofta en hög yttertrappa, badrum finns sällan på entréplan utan ofta i källaren. Entréplanet har ofta bara en liten gästtoalett. Tvättstuga finns oftast i källaren. 1960–70 tals är ofta byggda med gillestuga, badrum och tvättstuga i källaren. 1980-tals husen är ofta tillgängliga i entréplan men många villor byggdes då med endast toalett på entréplan och familjebadrummet på ovanvåningen där även sovrummen fanns.

Många av våra äldre väljer att bor kvar i dessa hus, trots att dem är otillgängliga och allt som oftast för stora. Man bor billigt, men man nyttjar troligen inte hela sitt hus utan använder bara delar. Bostadsanpassningarna i dessa hus är många. Trapphissar eller ramper till entréer för att komma in i huset. Trapphiss till ovanvåning om badrumsalternativ inte finns att iordningställa på entréplan. Iordningsställande av badrum oftast är äldre badrum små, finns många badrum med badkar. Exempel på anpassningar i badrum är; ta bort badkar för att iordningsställa dusch, göra små badrum större, anpassa duschar. Andra exempel på anpassningar är bredda dörrar, framförallt är många badrumsdörrar smala. Utjämning av trösklar/nivåskillnader. Man har rätt att kunna komma ut i friska luften dels via entrédörr men även att komma ut till balkong/ altan i direkt anslutning till bostaden om möjlighet inte ges att ta sig via entrédörren dit. Att ta sig vidare ut i trädgården är sällan bidragsberättigat. I vissa fall har man rätt att kunna ta sig till förråd eller garage beroende på vad som förvaras där.

Hemtjänst

Äldreomsorgen är huvudsakligen kommunens ansvar som i praktiken innefattar hemtjänst, ledsagarservice, anhörigstöd, daglig verksamhet samt äldreboenden och regleringen sker främst av socialtjänstlagen (SoL). Hemtjänsten i Eslöv har 411 brukare (oktober 2019) som får insatser utifrån deras individuella behov och detta kan vara från ett besök i veckan till 15 besök per dygn. Medelåldern är 82 år och den största åldersgruppen är de mellan 80–89år.

Ålder	Antal	%
65-	30	7%
65-69	10	2%
70-79	95	23%
80-89	173	42%
90-99	100	24%
100+	3	1%
	411	100%

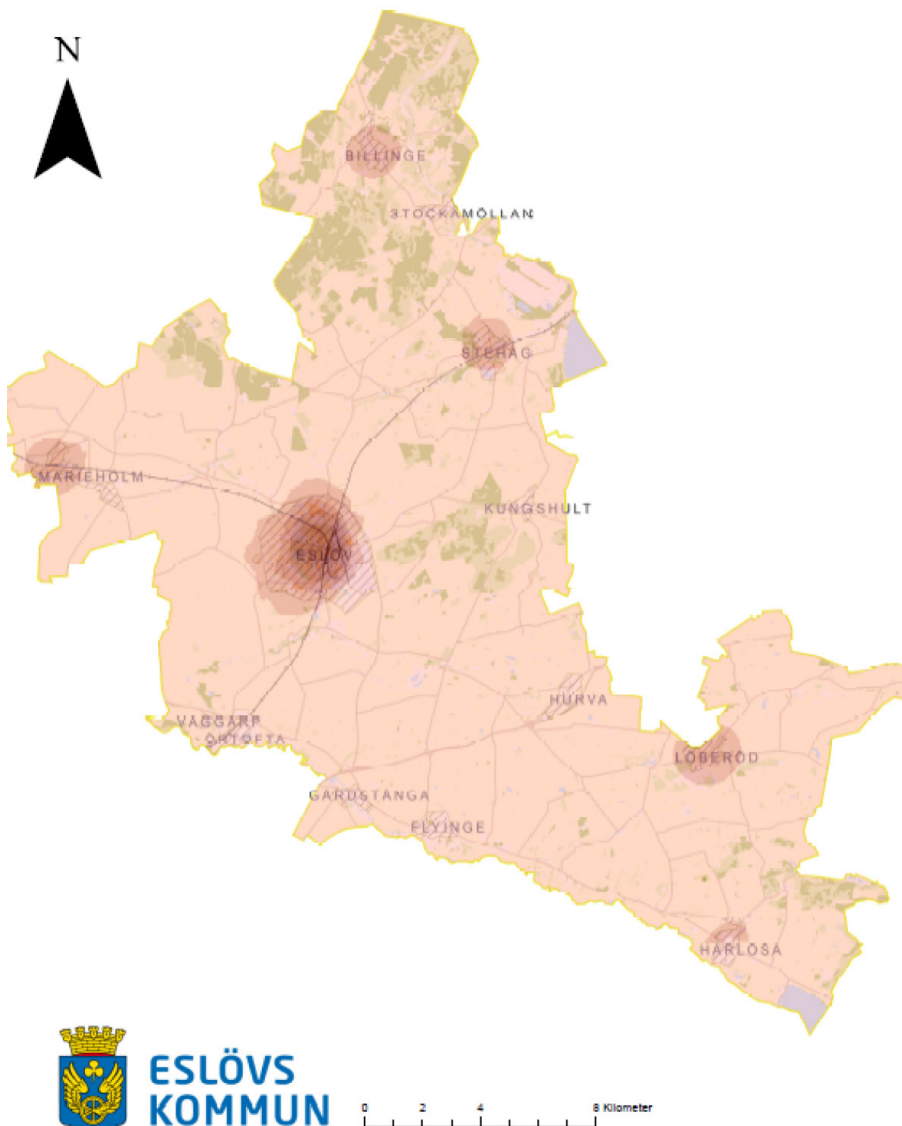
Tabell x: Åldersfördelningen bland hemtjänstens brukare.

Av de 411, som har någon form av hemtjänstinsats, så bor 66% (273st) inom Eslövs tätort. Resterande 137 är fördelade mellan resterande tätorter med Löberöd i spetsen med 30 brukare. Landsbygden i

kommunens norra del mellan Marieholm och Stehag har i dagsläget den största koncentrationen med 22 brukare.

Vid planering av hemvårdsverksamheten är det oerhört betydelsefullt att ha en mer detaljerad bild av den geografiska spridningen när det gäller personer över 65 år. Det individuella behovet och vilka insatser som ska utföras kan kommunen aldrig förutse eller påverka och kärnan i hemtjänstens uppdrag är att se till att våra brukare får en god vård med hög kvalitet. Det kommunen kan påverka är planeringen och den strategiska förflyttningen mellan brukarna för att öka tryggheten och minska stressnivån inom personalgruppen.

Koncentrationen i kommunen av hemvårdens brukare

Befolkningsprognosen räknar med en ökning på 53% av den äldre populationen fram till 2036 men det är inte först och främst antalet som kommer att ha den största påverkan på hemtjänstens verksamheter. Det avgörande kommer att vara deras geografiska placering och boendeform. I nuläget så bor majoriteten av våra äldre brukare inom tätorten Eslöv Om man tittar närmre på Eslöv så finns det

skillnader i ålder mellan stadsdelarna var vi har många brukare idag och var vi kan förvänta oss i framtiden. Enligt kartorna ovan så borde framtida 75 till 90 åringar i större uträkning på landsbygden och i resterande tätorter än i dagsläget samtidigt som antalet ökar inom Eslövs centrum. Om man dessutom räknar med trenden att man vill bo längre i det ordinära boendet så ökar kraven på tillgänglighet och bostadens utformning för att möta de mer avancerade medicinska krav som kommer med en hög ålder. Oavsett om framtidens äldre befolkning väljer att bo kvar på landsbygden och byarna eller väljer, som i dagsläget att bo i Eslövs tätort, så kommer Eslövs kommun att möta stora utmaningar.

Utöver de 411 (oktober 2019) som har hemtjänstinsatser så är det 421 personer som enbart har trygghetslam och kan larma till hemtjänsten i akuta fall. Deras ålder och geografisk placering hjälper hem-

tjänsten idag att förutse ökningarna och minskningarna i nära framtid.

Rehabs verksamhet kan ge en lite längre framtidsprognos när man tittar på antalet personer med rullator som hjälpmedel utan hemtjänstinsatser samt personen med trygghetslarm och rullator. Det är 919 personer (oktober 2019) som har en rullator utan hemtjänstinsatser och den senaste undersökningen har visat att det är det första steget mot kommunens insatser. Först får personen en rullator eller ett annat hjälpmedel, sedan får hen ett trygghetslarm och till sist får hen ett biståndsbedömt beslut på hemtjänstinsatser.

Hemsjukvården är de HSL bedömda insatserna som utförs eller delegeras vidare av sjuksköterskan. Det finns 60 brukare (Oktober 2019) som har insatser enbart utav DSK och SSK som inte kan delegeras vidare till USK.

Vård- och omsorgsboende

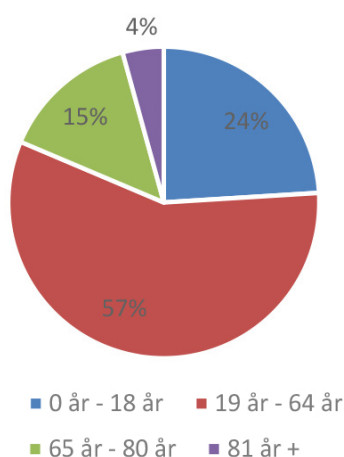
Eslöv kommun har sju vård- och omsorgsboenden, varav sex, Vårlöken, Gjutaregården, Bergagården, Trollsjögården, Solhällan och Kärråkra, ligger i Eslöv tätort. Ölycke, som ligger i Löberöd, har 9 vård och omsorgsplatser samt 20 korttidsplatser med möjlighet att dubbel-belägga tre rum. Av kommunens 262 boendeplatser finns 54 platser på Kärråkra var det ytterligare finns två platser avsedda för avlastning. Vårlöken har för närvarande 23 lägenheter, men ska under 2021 delvis omvandlas till biståndsbedömt boende. 9 vård och omsorgsplatser kommer att finnas kvar på Vårlöken, denna planerade minskning finns med i antalet boendeplatser redovisat ovan. Kapaciteten på vård- och omsorgsplatser kommer att minska med 9 platser från och med år 2020. Det är i enlighet med planen att minska antalet platser i förhållande till invånarantalet samt att möjlighet att inrätta vård- och omsorgsboenden anpassade och utformade för äldre med ett omvårdnadsbehov som understiger heldygnsvård, och som inte längre upplever det som tryggt att bo kvar i det egna hemmet.

STATISTISK ANALYS AV ÄLDRES BOENDE I ESLÖVS KOMMUN

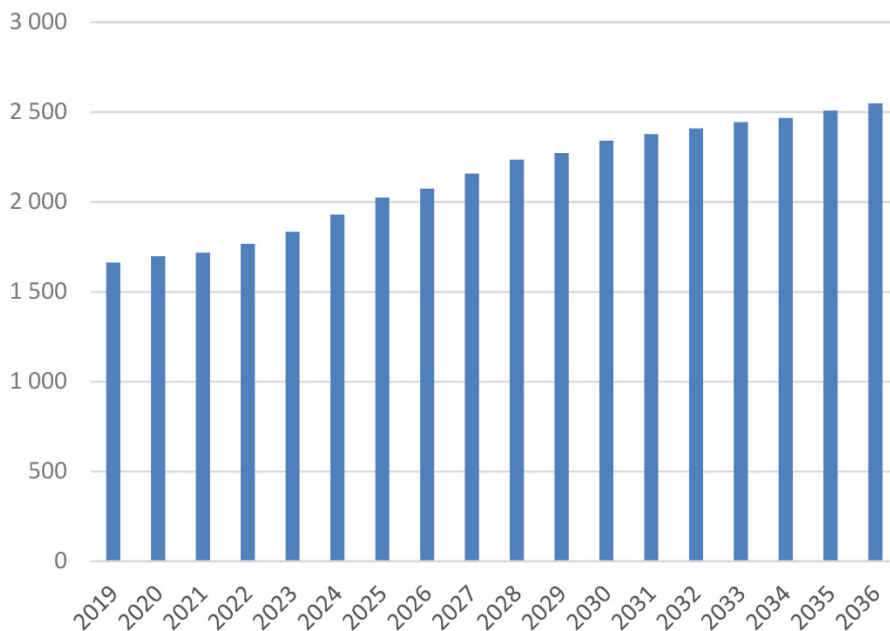
Sammanfattade slutsatser av nulägesbeskrivningen

De äldre blir allt fler och fler sett till andelen i kommunen. Analysen visar att de äldre är en heterogen grupp med väldigt olika förutsättningar. Som väntat bor man ju äldre man blir i större utsträckning i hyresrätt eller vård- och omsorgsboende. Ju äldre man är bor man i större utsträckning ensam och de som bor ensamma är i högre utsträckning kvinnor då de lever längre än män. Kvinnor tjänar betydligt mindre än män vilket kan vara ett problem om man bor ensam. Många äldre vill gärna bo i centrum om det vore möjligt och gärna i en hyresrätt. Ju äldre man blir desto större är chansen att man bor i tätorten Eslöv, troligtvis på grund av den service som finns tillgänglig där. Av de över 80 år bor 72% i tätorten Eslöv. Dock bor det en större andel äldre i byar som Löberöd och Stockamöllan. Efter pensionsåldern finns det ett mer eller mindre obefintligt flyttnetto ut eller in i kommunen, de flyttar som sker är inomkommunala.

Ålderstruktur Eslövs kommun

Folkmängd 80 år eller äldre

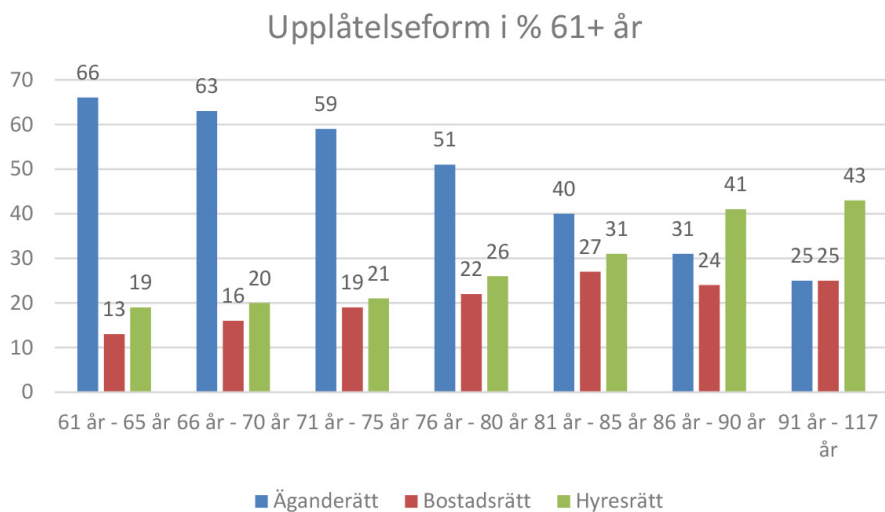

Befolkningen som är över 80 år i Eslövs kommun förväntas öka med 36 personer vilket motsvarar en ökning av 2,2% till 2020 samt med 886 personer vilket motsvarar en ökning av 53,3% till 2036. Skulle prognosen visa sig stämma så kommer en sådan utveckling ställa markant högre krav på kommunens äldrevård. Mönstret med en ökande befolkning finns i samtliga svenska kommuner men Eslövs kommun har relativt goda förutsättningar då vi har en yngre befolk-

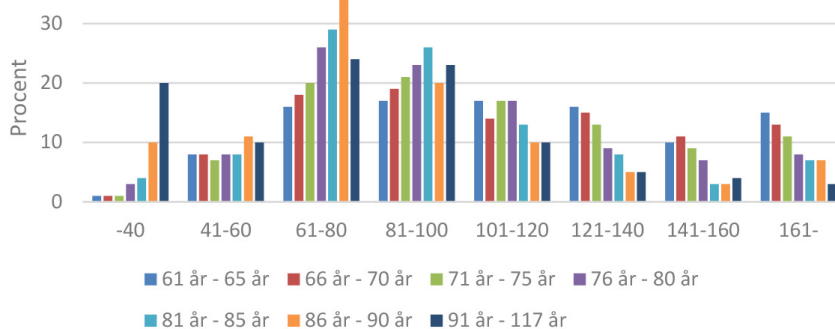
ning i dagsläget än många andra kommuner. De yngre och äldres andel kommer dock att öka och ställa större krav på kommunens välfärdsservice.

Äldres boende på den ordinära bostadsmarknaden

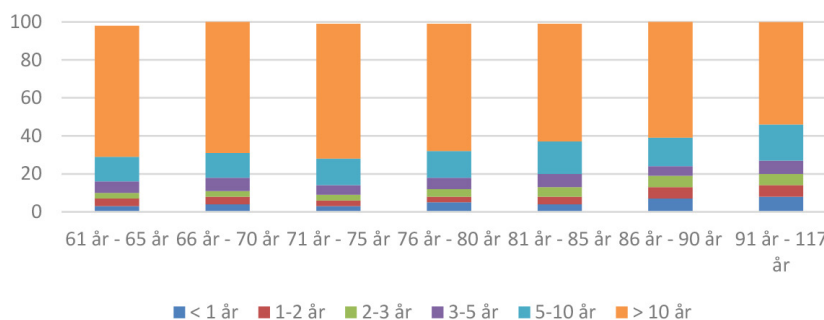
De äldre är en väldigt heterogen grupp människor i Eslövs kommun. 19 % eller 6 253 personer är 65 år eller äldre i Eslövs kommun. En kort analys av hur de äldre bor visar att 54% bor i en äganderätt, 20 % bor i en bostadsrätt och 25% bor i en hyresrätt. Tittar man på skillnader mellan könen ska det sägas att 61% av männen över 65 år bor i äganderätt medan 47% av kvinnorna gör det. 29% av kvinnorna över 65 år bor i hyresrätt medan 20 % av männen gör det, då ska det tilläggas att kvinnor är fler i antal än männen också. Analyseras även bakgrunden i relation till upplåtelseformen så är det fortfarande vanligast för utrikes födda äldre män att bo i en äganderätt (48%) näst vanligast för den gruppen är att bo i en hyresrätt (32%). För utrikes födda äldre kvinnor är det vanligast att bo i en hyresrätt (38%), dock är det nästan lika många som bor i en äganderätt (37%). 63% av de inrikes födda äldre männen bor i en äganderätt medan 49% av de inrikes födda äldre kvinnorna gör det. Det ska tilläggas att ca 13% av de äldre är födda utrikes.

Andel per bostadsstorlek 61+ år

År bosatt i nuvarande bostad andel 61+ år

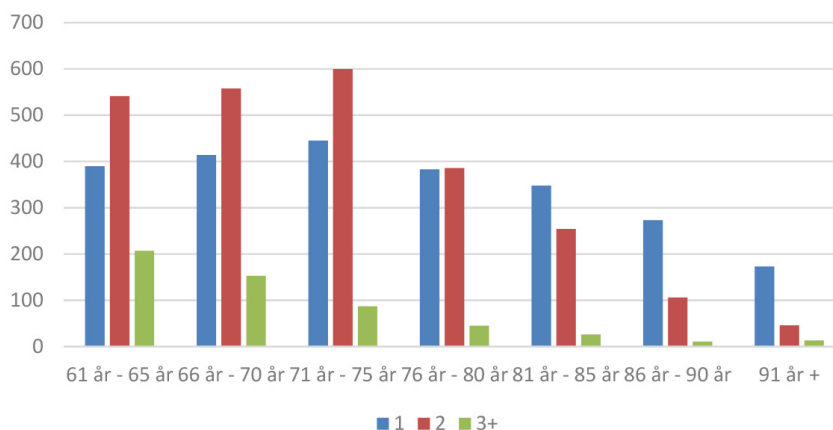

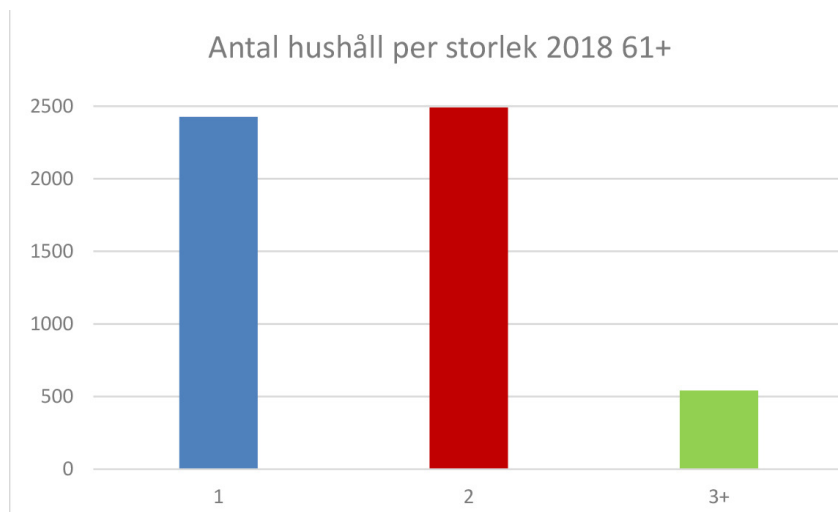
Grafen ovan visar att mer än hälften oavsett ålder har bott i sin nuvarande bostad i över tio år. Den visar även att det är en mindre andel som bott i den nuvarande bostaden över tio år ju äldre invånarna blir.

Hushållsstorlek

Hushållsstorlekstermen förklarar hur många personer som bor i en bostad tillsammans. Mellan 61–75 år är det vanligast att hushållen består av två personer. I hushåll över 80 år är majoriteten ensamhushåll och ju äldre hushållen är desto fler är ensamhushåll. Det ska sägas att i antal så är det nästan lika många hushåll som är ensamhushåll som är tvåpersonershushåll i hushåll över 61+ år. Av alla hushåll över 61 år så är cirka 2500 ensamhushåll och 2500 tvåpersonershushåll av samtliga 5500 hushåll över 61 år.

Antal hushåll per storlek och ålder 2018

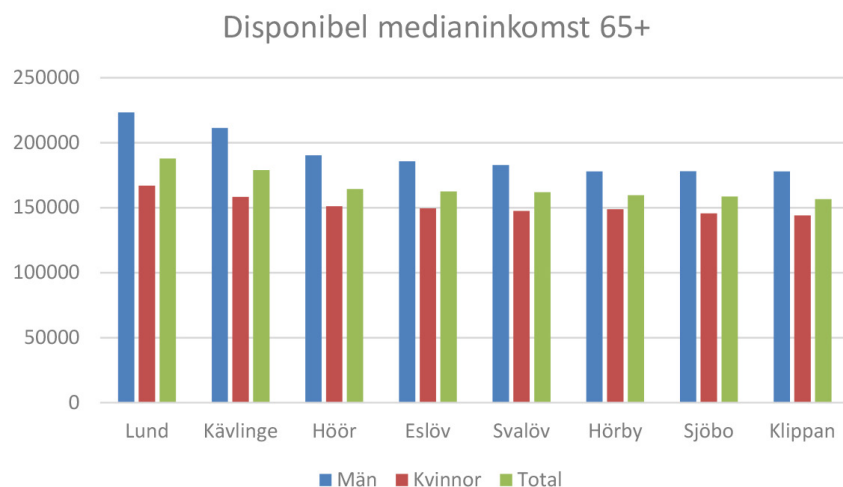

Inkomster för äldre

I den heterogena gruppen äldre över 65 år har utrikes födda kvinnor en disponibel medelinkomst på 12 400/månad kronor medan de inrikes födda kvinnorna har 15 520 kronor/månad. Utrikes födda män har mer eller mindre lika mycket i disponibel medelinkomst som de inrikes födda kvinnorna. Allra mest har inrikes födda män som i genomsnitt har en disponibel medelinkomst på 21 700 kronor/månad, det är 9 300 kronor mer i månaden än den genomsnittliga utrikes födda kvinnan. Eftersom inkomsterna skiljer sig så mycket kan de äldre i Eslövs kommun efterfråga väldigt olika bostäder baserat på deras inkomstnivå.

Vad som är tydligt är att både kön, bakgrund och utbildningsnivån påverkar inkomstfördelningen hos den äldre befolkningen i Eslövs kommun. Jämfört med grannkommunerna ser det ut som diagrammet nedan visar. Könsskillnaden är tydlig oavsett kommun men det är tydligt att totalt sett så är det enbart 6 000 kr skillnad mot Klippan men 15 000 kr i skillnad mot Lund.

Bostadspreferenser

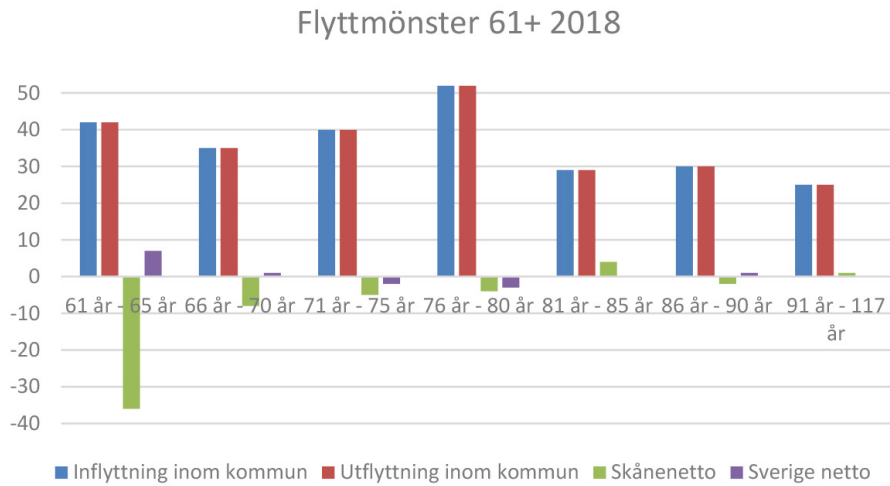
De äldre har självklart olika preferenser kring bostäder där det är viktigt att bo nära service och att känna sig trygga. Enligt en undersökning som Ebo genomförde 2016 uppgav 65% av de äldre mellan 65–75 år att de hade en bostadskostnad på högst 6000 kronor. Majoriteten av de som ingick i undersökningen efterfrågade ett seniorboende med 2–3 rum och kök. Hälften av de som ingick i undersökningen ville bo i hyresrätt och enbart 8% ville bo i en villa. Mer än hälften ville även bo i centrum om de själva fick bestämma.

Geografiska spridningen boende

Av alla de människor i Eslövs kommun som är över 66 år (5909 personer) så bor 3743 av dem i Eslövs tätort (62%). 189 stycken (80%) av 236 personer över 91 år bor i tätorten Eslöv. På det stora hela är det tydligt att den äldre befolkningen befinner sig framförallt i tätorten, på landsbygden och även till viss del i byar som Löberöd och Marieholm.

Eslövs kommun	66 år–70 år	71 år–75 år	76 år–80 år	81 år–85 år	86 år–90 år	91 år–117 år	Total
Eslövs tätort	979	990	723	538	324	189	3743
Väggarp/ Örtofta	26	21	4	5	..c	..c	56
Kungshult	30	26	14	4	..c	..c	74
Marieholm	65	74	51	30	14	8	242
Flyinge/ Gårdstånga	75	67	43	22	7	..c	214
Hurva	17	16	5	..c	..c	..c	38
Stehag	48	40	25	17	5	5	140
Stockamöllan	26	25	19	10	5	..c	85
Billinge	36	17	10	9	6	..c	78
Löberöd	77	76	54	30	29	13	279
Harlösa	45	48	33	14	10	..c	150
Landsbygden	286	249	133	80	34	11	793
Total	1710	1649	1114	761	439	236	5909

Äldres flyttmönster

Ovan visas flyttmönstret för de över 61 år i Eslövs kommun. Det är ovanligt att flytta in eller ut från kommunen efter att man fyllt 65 år. Dock finns det en tydlig trend både 2018 och 2019 att de över 50 år flyttar ifrån kommunen. Däremot flyttar en del äldre inom kommunens gränser.

**ESLÖVS
KOMMUN**

Adress: Eslövs kommun, 241 80 Eslöv | Telefon: 0413-620 00
E-post: kommunen@eslov.se | Webb: eslov.se